Należytość pocztowa opłacona ryczałtowo.

Nr. 12. Kraków, dnia 16. września 1922 r. Rok VI.

IZBA HANDLOWA I PRZEMYSŁOWA W KRAKOWIE

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

TYGODNIK INFORMACYJNY

POŚWIĘCONY SPRAWOM HANDLOWYM, PRZEMYSŁOWYM I GOSPODARCZYM.

Prenumerata wynosi w Krakowie i na prowincji:

Całorocznie	Mp. 2.400·—
Półrocznie	„ 1.500·—
Kwartalnie	„ 800·—

Ogłoszenia:

Cała stronica	Mp. 16.000·—
Pół stronicy	„ 8.000·—
Ćwierć stronicy	„ 4.500·—
1/8 stronicy	„ 3.000·—
Za 1 wiersz nonpareilowy	„ 80·—

Numer pojedynczy kosztuje 50 Mp.

Nakład i własność Izby Handl. i Przem. w Krakowie. — Redaktor odpowiedzialny: *Dr Rudolf Beres.*

Z dniem 15. września obowiązują w Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie godziny biurowe od $8^1/_2$ — $2^1/_2$.

Dziennik podawczy otwartym jest dla stron tylko od 9 — 12 godz.

Z Izby handlowej i przemysłowej.

Dnia 12. b. m. odbyło się w krakowskiej Izbie handlowej i przemysłowej posiedzenie Komisji budżetowej łącznie z Komisją połączonych sekcyj pod przewodnictwem prezydenta Tadeusza Epsteina.

Komisja uchwaliła udzielić Polskiemu Białemu Krzyżowi w Krakowie subwencji na kursa dla żołnierzy-analfabetów; Związkowi handlowców w Krakowie na kurs nauki języka francuskiego, buchalterji i towaroznawstwa oraz Bursie rękodzielniczej w Nowym Sączu na częściowe pokrycie kosztów utrzymania wychowanków Bursy.

Uchwalono kredyt w wysokości 500.000 Mp. na koszta organizacji kursów gospodarczych dla kupców i przemysłowców, oraz kredyt w wysokości 250.000 Mkp. na koszta utworzenia przy Państwowej Szkole przemysłowej w Krakowie kursu modelarstwa.

Przewodniczący zawiadamia, że na 14. b. m. zwołanem zostało posiedzenie Rady Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów w Warszawie. Na porządku dziennym znajdują się między innymi sprawa akcji uprzywilejowanych, sprawa traktatów handlowych, a w szczególności pertraktacje handlowe z Niemcami i Rosją, sprawa położenia gospodarczego Górnego Śląska oraz sprawa mnożnika celnego.

Odnośnie do sprawy położenia gospodarczego Górnego Śląska wyrażono życzenie, aby przewodniczący jako członek Rady, zwrócił uwagę na konieczność zaopatrzenia Górnego Śląska w żywność, albowiem niedostateczne zaopatrzenie w środki żywnościowe Górnego Śląska, powoduje ich odpływ z Małopolski zachodniej, a w szczególności z Krakowa, któremu wskutek tego zagraża wygłodzenie.

Dnia 15. września b. r. odbędzie się w Warszawie posiedzenie Rady handlowo-przemysłowej przy Ministerstwie przemysłu i handlu. Wreszcie zawiadamia przewodniczący o zwołaniu posiedzenia Komitetu celnego w Warszawie na dzień 26. września.

Na porządku dziennym posiedzenia Komitetu celnego, znajduje się sprawa obrotu uszlachetniającego oraz sprawa ewentualnego powiększenia mnożnika celnego. Co do pierwszej sprawy wypadnie oświadczyć się za jak najdalej idącemi ulgami, ułatwiającemi obrót uszlachetniający, zaś co do drugiej sprawy, trzeba będzie energicznie zaprotestować przeciwko dalszemu podwyższeniu mnożnika celnego.

Ze spraw ważniejszych, omawianych na posiedzeniu w Izbie wymienić należy sprawę budowy gmachu pocztowego w Krakowie. Przewodniczący wyjaśnia, że kredyt na budowę gmachu został już uchwalony, że jednak sprawa przewleka się z powodu pewnych kwestyj, dotyczących sposobu spłaty kredytu, ofiarowanego przez Pocztową Kasę Oszczędności. Z uwagi, iż sprawa posiada ogromne znaczenie dla naszego miasta, albowiem skutkiem braku pomieszczenia biur, chroma cała

komunikacja pocztowa, telegraficzna i telefoniczna, uchwalono domagać się w Ministerstwie poczt i telegrafów oraz w Ministerstwie Skarbu jak najrychlejszego rozpoczęcia projektowanej budowy. Przez budowę nowego gmachu poczty, będzie można przystąpić do rozszerzenia Centrali telefonicznej, oraz umożliwi się utrzymanie urzędów filjalnych w Krakowie, których częściowe zwinięcie już zostało postanowione, ze względu na zamierzone pomieszczenie w filjach na Kleparzu i Podwalu biur administracji pocztowej.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa połączeń kolejowych z Górnym Śląskiem oraz sprawa budowy tramwaju elektrycznego z Krakowa do Katowic. Obecnie pozostawia ruch kolejowy, tak osobowy jak i towarowy pomiędzy zachodnią Małopolską a Górnym Śląskiem bardzo wiele do życzenia. Brak jest bezpośrednich pociągów osobowych, tak że przejazd z Krakowa do Katowic wymaga przesiadania w Trzebini, względnie w Szczakowej.

Ruch towarowy natrafia na ogromne trudności i w ostatnim czasie jest zupełnie zamknięty. Te niedogodności przedstawiła Izba Ministerstwu Kolei Żelaznych w obszernym memorjale. W dyskusji uchwalono domagać się poprawy stosunków w drodze osobistej interwencji Prezydjum Izby w Ministerstwie.

W sprawie projektowanej budowy tramwaju elektrycznego z Krakowa do Katowic, uchwalono poprzeć z całym naciskiem akcję podjętą w tym kierunku przez gminę miasta Krakowa i wyrażono zdanie, iż projektowana budowa ma zapewnioną rentowność ze względu na wielkie uprzemysłowienie miejscowości, przez które linja tramwajowa będzie przechodziła. Równocześnie zaznaczono jednak, że prowadzenie linji tramwajowej na szosie nie jest racjonalne, albowiem utrzymanie tego rodzaju linji, byłoby połączone z niepomiernymi kosztami. Celem przedłożenia Magistratowi miasta Krakowa szczegółowych wniosków, dotyczących technicznego sposobu rozwiązania sprawy, uchwalono wybrać specjalną subkomisję, która odnośny elaborat wypracuje.

Poza porządkiem dziennym, zgłoszono wniosek domagający się poruszenia sprawy ochrony lokatorów przy sposobności obrad Rady handlowo-przemysłowej w tym kierunku, aby uchwalić się mająca przez Sejm nowela do ustawy uwzględniła zgłoszone swego czasu postulaty sfer kupieckich i przemysłowych, oraz wniosek, żądający przyznania kredytów dla kupiectwa w ten sposób, aby weksle kupieckie znalazły w P. K. K. P. takie same uwzględnienie jak weksle przemysłowe.

Sprawa zmiany przepisów ustawowych o ubezpieczeniu robotników od wypadków w duchu uchwał powziętych swego czasu przez sfery handlowo-przemysłowe wymaga dalszej, ciągłej uwagi ze strony Izby i w tej mierze nie zaniedba Prezydjum starań, aby słuszne postulaty znalazły rychłe uwzględnienie.

Po powzięciu uchwały, upoważniającej Prezydjum Izby do przedsięwzięcia rejestracji powojennych długów w koronach czeskich w związku z żądaniem kupiectwa, zamknął przewodniczący posiedzenie.

Szwajcarska delegacja gospodarcza.

W dniach od 7—9 b. m. bawiła w Krakowie Szwajcarska delegacja gospodarcza, celem zaznajomienia się z naszemi urządzeniami gospodarczemi i nawiązania stosunków handlowych z Polską.

Obecnie członkowie Delegacji nadesłali na ręce Prezydjum Izby następujące pismo:

„Przed opuszczeniem Małopolski odczuwamy potrzebę wyrażenia WPanom wraz z podziękowaniem za okazaną nam gościnność, naszego wysokiego szacunku dla Waszego kraju, jego politycznych instytucyj i sympatycznej ludności.

Ze zdumieniem i podziwem zapoznaliśmy się z organizacją Waszego bogatego i wielką przyszłość mającego przed sobą przemysłu i handlu, obejrzeliśmy Wasze skarby na ziemi i pod ziemią. I z wielką radością zauważyliśmy, w jak krótkim czasie kraj Wasz, tak często i ciężko doświadczany, podźwignął się z ruiny, dzięki odporności i energji ludności.

Mamy nadzieję, że ideowe i handlowe stosunki Waszego kraju z naszym ożywią się i zacieśnią i zapewniamy Was panowie, że staraniem naszem będzie z głębi przekonania współdziałać w dążeniu do osiągnięcia tego celu.

Wywóz przetworów ziemniaczanych zagranicę.

Ministerstwo skarbu podaje do wiadomości w „Monitorze Polskim“ z 14. września, Nr. 20, iż p. Minister skarbu w porozumieniu z p. Ministrem przemysłu i handlu postanowili w dniu 13. września b. r. wydać rozporządzenie, dotyczące zezwolenia na wywóz przetworów ziemniaczanych, tegoroczny urodzaj kartofli jest bowiem tak obfity, że znaczna część może być przeznaczona na eksport. Ze względów komunikacyjnych jednak wywóz materjału surowego nie dałby się uskutecznić w pożądanej mierze, wobec tego należałoby jak najrychlej rozpocząć na wielką skalę przerabianie kartofli na mączkę, płatki i inne tego rodzaju przetwory i wywozić je zagranicę. Rząd gotów jest akcję tę poprzeć jaknajusilniej.

Otwarcie w Centralnej Kasie Państwowej i w kasach skarbowych rachunków bieżących.

Celem ułatwienia władzom i urzędom państwowym przechowywanie skarbowych sum pieniężnych, jakie stosownie do obowiązujących

przepisów mogą posiadać, oraz celem swobodnego dysponowania niemi na pokrycie właściwych potrzeb, wynikających z ich działalności otworzyło Ministerstwo Skarbu na mocy rozporządzenia z dnia 14. sierpnia br. („Mon. Polski Nr. 201) w Centralnej Kasie Państwowej i w kasach skarbowych rachunki bieżące.

Rachunki bieżące otworzono urzędom centralnym w Centralnej Kasie państwowej, natomiast urzędom okręgowym (II. inst.) i urzędom I. inst. w Kasach skarbowych.

Zwinięcie kas skarbowych istniejących poza siedzibą inspektoratów skarbowych w Małopolsce.

Rozporządzeniem Ministra skarbu z dnia 30. sierpnia b. r. (Dz. u. Nr. 75) zwinięte zostały istniejące poza siedzibą inspektoratów skarbowych następujące kasy skarbowe w Małopolsce:

a) **w okręgu Izby handlowej we Lwowie z dniem 1. września 1922 r.** w miejscowościach: Bursztyn, Mielnica, Husiatyn, Radymno, Leżajsk, Obertyn, Kuty, Gwoździec, Delatyn, Zabłotów, Chodorów, Szczerzec, Winniki, Mikołajów, Żurawno, Tyczyn, Rozwadów, Ustrzyki Dolne, Rymanów, Monasterzyska, Bolechów, Tyśmienica, Uhnów, Mosty Wielkie, **a z dniem 1. października 1922 r.** w miejscowośc Sądowa Wisznia.

b) **w okręgu Izby skarbowej w Krakowie z dniem 1. października 1922 r.** w miejscowościach: Radłów, Zakliczyn, Milówka, Sucha, Andrychów, Radomyśl, Dobczyce, Muszyna, Stary Sącz, Żmigród, Zator, Krzeszowice.

Agendy zwiniętych tem rozporządzeniem kas przechodzą na kasy skarbowe, istniejące w siedzibie właściwego Inspektoratu skarbowego.

Zmiany w ustawie o zwalczaniu lichwy wojennej

W ostatnich dniach została opublikowana (Dz. Ust. Nr. 69 z dnia 25. VIII. 1922) Ustawa z dnia 5. sierpnia br. w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 2. lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej.

Nowa ustawa znosi istniejące dotychczas Główny Urząd i Okręgowe Urzędy walki z lichwą, oraz powierza prowadzoną przez nie akcję w ręce powiatowych władz administracyjnych (starostwa powiatowe, starostwa grodowe, komisarze rządu, magistraty miast wydzielonych z powiatów), podległych w tym zakresie wojewodom.

Te same władze powiatowe są powołane do wydawania orzeczeń karnych, które, o ile dotyczy to przymusu osobistego, są w porównaniu z poprzednią ustawą nieco złagodzone.

Przeciwko orzeczeniom tych władz przysługiwać będzie skazanemu w ciągu 7 dni od chwili doręczenia mu pisemnego orzeczenia prawo odwołania się do właściwego urzędu wojewódzkiego.

Ustawa przewiduje, że osoby trudniące się zawodowo albo przygodnie handlem lub przemysłem, a także prowadzą choćby jednorazowo interes handlowy, będą pozbawione wolności i ukarane grzywnami, o ile za przedmioty powszedniego użytku rozmyślnie żądają cen nadmiernych. Jednak pod pojęcie trudniących się handlem lub przemysłem według nowej ustawy nie podpadają w żadnym razie producenci rolni, o ile trudnią się choćby zawodowo pozbywaniem artykułów własnego gospodarstwa.

Zakres przedmiotowy nowej ustawy jest rozszerzony przez upoważnienie Rady Ministrów do wydawania rozporządzeń, mających na celu zwalczanie przemycania zagranicę przedmiotów powszedniego użytku.

Ponadto nowa ustawa przewiduje, iż prawo wydawania poszczególnych rozporządzeń Rada Ministrów może przekazać właściwym Ministrom, w poprzedniej zaś ustawie prawo to przysługiwało Ministrowi Aprowizacji.

Nowa ustawa weszła w życie 25. VIII. 1922 r.

Mieszany Trybunał Rozjemczy.

Na mocy art. 304 traktatu pokoju, zawartego w Wersalu 28. czewca 1919 r. został utworzony Mieszany Trybunał Rozjemczy polsko-niemiecki, którego przewodniczącym jest Szwajcar p. Moriau a członkami: sędzia apelacyjny p. Namitkiewicz z Warszawy, jako delegat Rzeczypospolitej Polskiej i radca wyższego sądu administracyjnego, p. Scholz z Berlina, jako delegat Niemiec. Ajentem Rządu Polskiego do M. Tr. Roz. jest zastępca Delegata Polskiego do Komisji Odszkodowań Radca Prokuratorji Generalnej Dr. Sobolewski.

Kompetencja Trybunału Rozjemczego określona została przez traktat Wersalski w sposób następujący:

1. Mieszany Trybunał Rozjemczy polsko-niemiecki sądzić będzie wszelkie spory pomiędzy obywatelami polskimi a niemieckimi, niezależnie od ich charakteru, tyczące się umów, zawartych przed uprawomocnieniem się traktatu Wersalskiego (a więc przed dniem 10. I. 1920 r. pomiędzy obywatelami polskimi, a niemieckimi). Przez obywateli rozumieć należy zarówno osoby fizyczne jak i prawne.

Jednakże spory, które na mocy praw polskich podlegają kompetencji sądów krajowych, w zasadzie sądzone będą przez sądy polskie nie zaś przez Trybunał Rozjemczy, obywatel polski będzie jednak mógł wnieść sprawę przed Mieszany Trybunał Rozjemczy, o ile prawo polskie temu się nie sprzeciwia. (Art. 304 p. b. ust. 2 i Art. T. W.).

Do chwili okupacji Królestwa Polskiego przez niemców, władze rosyjskie nie ogłosiły for-

malnego zakazu stosunków handlowych z niemcami. Jednakże praktyka rosyjska stała niewzruszenie na stanowisku absolutnego zakazu wszelkich stosunków handlowych z niemcami.

Wobec tego w myśl par. 1 Ancksu do art. 303 oraz art. 299 uznać należy, iż umowy zawarte pomiędzy obywatelami polskimi b. poddanymi rosyjskimi z jednej strony, a obywatelami niemieckimi z drugiej strony są nieważne od chwili wypowiedzenia wojny pomiędzy Rosją a Niemcami.

Wyjątek stanowią:

1. umowy dotyczące długów lub innych zobowiązań pieniężnych, wynikłych z wykonania pewnej czynności lub zapłaty, przewidzianej przez te umowy (art. 299 p. „a“).

Umowy:

2. a) umowy, mające na celu przelew prawa własności dóbr i majątków ruchomych lub nieruchomych, gdy prawo własności już zostało przelane albo przedmiot został wydany zanim jeszcze strony stały się nieprzyjaciółmi;

b) dzierżawy, najem i obietnice najmu,

c) umowy hipoteczne zastawu ruchomego (gaga) oraz zastawu (nantis sement),

d) koncesje dotyczące kopalni, kamieniołomów lub pokładów mineralnych,

e) umowy, zawarte przez osoby prywatne z Państwami, prowincjami gminnemi i miejskiemi, lub innemi analogicznemi osobami prawnemi o charakterze administracyjnym, oraz koncesje, dane przez wymienione Państwa, prowincje, gminy miejskie, lub inne analogiczne osoby prawne o charakterze administracyjnym (Aneks do art. 303 par. 2 p. a, b, c, d, e).

3. Umowy asekuracyjne, które w zasadzie również uznane są za nieważne winny jednak być uregulowane na mocy przepisów specjalnych zawartych w aneksie do art. 303 T. W.

Co się tyczy podziału kompetencji pomiedzy sądami krajowemi a Mieszanym Trybunałem Rozjemczym, to do wyłącznej kompetencji sądów polskich nalcżą przedewszystkiem spory, dotyczące majątków nieruchomych położonych na terytorjum polskiem.

Wszelkie inne sprawy mogą być kierowane do Mieszanego Trybunału Rozjemczego. Dotyczy to również i tych spraw, które ewent. mogłyby (lecz nie musiałyby) być sądzone przez sądy polskie.

Godzi się zaznaczyć, iż w myśl art. 302 orzeczenia wydane przez sądy polskie będą wykonywane w Niemczech bez potrzeby uzyskania exequatur. (pozwolenia na wykonanie) w granicach kompetencji, przyznanej tym sądom przez T. W.

2. Mieszany Trybunał Rozjemczy sądzić będzie sprawy o przywrócenie praw wzgl. odszkodowanie obywateli polskich w razach, gdy wskutek niespełnienia jakiej czynności, formalności lub zastrzeżenia podczas wojny zarządzono na terytorjum niemieckiem lub też na terytorjum, które uległo najazdowi lub okupacji niemieckiej, jakiekolwiek środki egzekucyjne, które wyrządziły szkodę obywatelowi polskiemu.

Obywatel polski zwrócić się może do Mieszanego Trybunału Rozjemczego, o ile sprawa nie podlega kompetencji sądu polskiego (Art. 300 p. b, c, e).

Art. 300 ma na celu obronę obywatela polskiego, który był pozbawiony faktycznej możności dokonania czynności, lub formalności, co w następstwie pociągnęło za sobą egzekucję i spowodowało szkody i straty.

Naprz. sprzedaż mienia z powodu niezapłacenia podatków.

3. Mieszany Trybunał Rozjemczy sądzić będzie sprawy o przywrócenie praw, wzgl. odszkodowania obywateli polskich poszkodowanych przez orzeczenia sądów niemieckich, względnie okupacyjnych, przed którymi nie mogli się oni bronić (art. 302).

Art. 302 ma tu na względzie przedewszystkiem obywateli polskich, którzy w okresie wojny pozostawali poza granicami Rzeszy Niemieckiej, względnie okupacji niemieckiej, naprz. uchodźców, wygnańców i t. d.

W dalszym ciągu faktyczna „niemożność obrony“ może zależnie od okoliczności zachodzić nawet i w wypadku znajdowania się obywatela polskiego w granicach Rzeszy wzgl. Okupacji.

4. Mieszany Trybunał Rozjemczy rozpoznawać będzie sprawy o odszkodowanie obywateli stron obu poszkodowanych przez orzeczenia właściwych sądów krajowych, wydanych z pogwałceniem przepisów zawartych w działach 4, 5, 7, cz. 10.

Na żądanie obywatela polskiego poszkodowanego przez sąd niemiecki Mieszany Trybunał Rozjemczy orzec może przywrócenie do stanu, w jakim strony znajdowały się przed zaskarżonym wyrokiem (art. 305 T. W.)

Przez „kompetentny“ lub „właściwy“ sąd rozumieć należy zarówno sąd niemiecki, lub okupacyjny, jak i krajowy sąd polski.

Z art. 305 T. W. wynika, że postanowienia zawarte w działach 4, 5, 7 części X T. W. mają działanie wsteczne.

5. Mieszany Trybunał Rozjemczy orzekać będzie w sprawach majątków, praw i udziałów obywateli polskich na terytorjum Niemiec w granicach z dnia 1. sierpnia 1914 r. (art. 297 ust. 1).

W szczególności Mieszanemu Trybunałowi Rozjemczemu podlegają:

a) wszelkie sprawy o restytucję mienia, wzgl. odszkodowanie obywateli polskich za straty i szkody wyrządzone na terytorjum Niemiec w granicach z 1. sierpnia 1914 r. w ich majątkach, prawach lub udziałach (również w spółkach, w których byli oni zainteresowani) przez zastosowanie wyjątkowych zarządzeń wojennych oraz t. zw. środków wykonawczych na powyżej wskazanym terytorjum Reszy Niemieckiej (art. 297 pp. e, j).

Przez wyjątkowe zarządzenia wojenne rozumieć należy zarządzenia wszelkiego rodzaju co do majątków nieprzyjacielskich, których celem jest bez naruszenia własności odjąć właścicielom możność rozporządzenia ich majątkiem.

Przez „środki wykonawcze“ rozumieć należy zarządzenia, naruszające własność i zmierzające do przekazania mienia nieprzyjacielskiego w całości lub w części osobie bez zezwolenia właściciela w szczególności sprzedaż, likwidacja i t. p. (par. 3 aneksu do art. 298).

b) sprawy o przywrócenie stanu prawnego zwróconego mienia, w jakim się znajdowało ono bezpośrednio przed zastosowaniem wyjątkowych zarządzeń wojennych lub środków wykonawczych, oraz sprawy, wynikające z zastosowania przez Niemcy środków naruszających prawo własności obywateli niemieckich (art. 298 T. W.).

Jeżeli obywatel polski poniósł straty majątkowe wskutek zastosowania do jego mienia na terytorjum Niemiec t. zw. wyjątkowych zarządzeń wojennych, t. j. zarządzeń powodujących pozbawienie go możności korzystania z tego mienia, zarządzenia niem, lub dysponowania, może on wystąpić przed Trybunałem Rozjemczym przeciwku Państwu Niemieckiemu o odszkodowanie pieniężne za te straty (p. „e“ art. 297 Traktatu Wersalskiego). Prócz tego — jeżeli przy zastosowaniu powyższych zarządzeń zostało mu odjęte faktyczne posiadanie mienia i jeżeli mienie to istnieje jeszcze w naturze — poszkodowanemu przysługuje przedewszystkiem prawo żądania wydania mu tego mienia bez żadnych obciążeń i ograniczeń prócz tych, które istniały bezpośrednio przed zastosowaniem wspomnianych wyżej zarządzeń.

Takież prawo przysługuje poszkodowanemu w wypadku, gdy do mienia jego zostały zastosowane t. zw. środki wykonawcze, t. j. zarządzenia, godzące w jego prawo własności, a więc naprzykład przymusowa sprzedaż, konfiskata, unieważnienie tytułów pieniężnych—jednak o tyle, o ile likwidacja mienia nie została faktycznie przeprowadzona.

Jeżeli mienie na skutek zastosowania do niego środków wykonawczych — zostało już zlikwidowane, to poszkodowanemu przysługuje tylko skarga o zwrot pieniężnej równowartości mienia, którą ono przedstawiało dla niego w chwili zażądania.

6. Do kompetencji Mieszanego Trybunału Rozjemczego należy również ustalenie warunków pod którymi unieważniona przez wypowiedzenie wojny umowa odstąpienia licencji co do praw własności przemysłowej lub reprodukowania dzieł literackich lub artystycznych ma być odnowioną, jeżeli chodzi o prawa nabyte na zasadzie prawodawstwa niemieckiego (Art. 310 T. W.).

Zgodnie z regulaminem procesowym, przyjętym przez M. Tr. Roz. (ośw. Rządu z dn. 3. listopada 1921 r. D. U. K. Nr. 90 poz. 670) językiem Trybunału jest język francuski, ze zgodą jednak stron może być język francuski zastąpiony przez język niemiecki, bądź na przebieg całego procesu, bądź na jego część. Sekretarjat M. Tr. Roz. ma siedzibę w Paryżu przy ul. Varenne Nr. 57, miejsce zaś posiedzeń wyznacza Prezydjum Trybunału w każdym poszczególnym wypadku. — Strony mogą się zastąpić przez pełnomocników z pośród:

1. adwokatów przy sądach jakiegokolwiek kraju,
2. przez ajenta rządowego przy M. Tr. Roz.,
3. profesorów, zastępców profesorów i docentów prywatnych wydziałów prawa,
4. członków lub stowarzyszonych instytutu prawa międzynarodowego.

Czasokres do wniesienia skargi powodowej o ileby upływał wcześniej, przedłuża się do dnia 31. grudnia 1922 r., w którym to dniu skarga winna się znajdować w Sekretarjacie Trybunału. Powód, którego niezamożność nie zostanie stwierdzoną przez agenta jego rządu, winien będzie złożyć przy wnoszeniu powództwa, celem zabezpieczenia zapłaty kosztów Trybunału, sumę 100 franków i jeden od tysiąca od wartości sporu tak, by całość nie przenosiła 5.000 fr. Badanie świadków może być przeprowadzone i w drodze rekwizycji, z zachowaniem w tym wypadku przepisów ustaw miejscowych. Trybunał może żądać osobistego stawiennictwa stron.

Celem udzielenia stronom interesowanym bliższych informacji dotyczących kompetencji M. Tr. Roz., trybu postępowania, jurysprudencji biegu poszczególnych spraw i t. p. przy Głównym Urzędzie Likwidacyjnym, Warszawa, Foksal N. 3 zostało utworzone biuro dla spraw polsko-niemieckich Trybunału Mieszanego czynne od godz. 12 do 3 po południu.

Taryfa opłat dla portu gdańskiego.

W biurach Izby przeglądnąć można Nr. 2 „Orędownika Rady portu i dróg wodnych w Gdańsku“. (Anzeiger des Ausschusses fur den Hafen und die Wasserwege von Danzig“).

Numer ten zawiera taryfę opłat dla portu gdańskiego ważną od dnia 1. września 1922 r.

Uprzemysłowienie miasta Wadowic.

Reprezentacja miasta Wadowic chciałaby zainicjować rozwój handlu i przemysłu w mieście Wadowicach, jak również w najbliższym powiecie.

Miasto Wadowice posiada liczne wszechstronne połączenia kolejowe, w nieznacznej odległości kopalnie węgla, a nadto w bardzo łatwy sposób, może uzyskać popęd wodny z górskiej rzeki Skawy, który to popęd już poprzednio był wyzyskiwany do uruchomienia tartaku, fabryki tektury i papieru, oraz czterech młynów.

Nadto na obszarze dworskim „Mikołaj“ objętym gruntami podmiejskiemi, znajdują się obszerne zabudowania, dziś pustką stojące, po dawnej papierni, popędzanej siłą wodną, które ze szkodą dla państwa i społeczeństwa marnieją.

Okolica dostarczałaby stosunkowo taniego robotnika, gdyż znaczna część robotników tutejszego powiatu zmuszoną jest wyjeżdżać za zarobkiem do innych dzielnic, lub też nawet emigrować poza granice państwa.

Gmina miasta Wadowic ze swej strony gotową jest do największych ofiar, aby przyczynić się do rozwoju przemysłu krajowego, jak również, aby dać zarobek bezrobotnym.

Przywóz cukru do Węgier

Poselstwo Polskie w Budapeszcie podaje do wiadomości, iż Rząd węgierski zezwolił na wolny przywóz do Węgier cukru burakowego oraz wszelkiego cukru podobnego (cukier trzcinowy), o jakimkolwiek stopniu czystości, z wyjątkiem melasy.

Wykaz amerykańskich producentów i eksporterów mąki.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu w Warszawie otrzymało od Poselstwa Polskiego w Waszyngtonie obszerny spis większych amerykańskich producentów i eksporterów mąki. Tutejsze instytucje handlowe mogą w razie zachodzącej rzeczywistej potrzeby zwrócić się do powyższego Ministerstwa z prośbą o sporządzenie i przesłanie odpisów powyższego wykazu.

II. Targi Wschodnie w Bratislawie.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu w Warszawie nadesłało Izbie następujący wyjątek z raportu konsularnego, dotyczący II. Targów Wschodnich w Bratislawie:

„Popyt na II. Targu Wschodnim można zestawić jak następuje:

Przemysł metalowy.

Dość duży popyt na naczynia kuchenne, emaljowane, te ostatnie zakupywane przez kupców angielskich i belgijskich. W tej sferze tranzakcje drobne, lecz liczne. Trochę żywsze tranzakcje w przemyśle metalowym były pod koniec Targów.

Przemysł elektrotechniczny.

Najwięcej tranzakcji zawarła firma Siemens, lecz niezbyt wysokie.

Przemysł automobilowy

wykazuje bardzo niewielki popyt, sprzedano jeden tylko automobil firmy Laurin Klement w Pradze.

Maszyny rolnicze

można rzec, że cieszyły się największym zainteresowaniem. Maszyny rolnicze firmy Wichterle i Kovarik z Prościejowa, budziły największe zainteresowanie, to też i prawie największe zawarła tranzakcje. Firma ta wyrabia lokomobile, młocarki i wszelkie inne maszyny rolnicze z napędem elektrycznym i benzynowym.

Drugą firmą tegoż zakresu była firma „Hoffner i Schranz“, Glayton i Schuttleworte. Ta również wykazuje kilka dogodnych sprzedaży.

Maszynami rolniczemi szczególnie zainteresowała się bułgarska delegacja pod przewodnictwem posła Duparinowa, która odwiedziła Targi czeskosłowackie, więc sfery cieszą się nadziejami eksportu na południe i chcą całą swą uwagę zwrócić specjalnie w tym kierunku.

Przemysł meblowy.

Firma „Ceska Praca“ z Berna otrzymała najwięcej z tej branży obstalunków, szczególnie dostaw na Bałkany i do Jugosławji, na Słowaczyznę i Ruś Przykarpacką. Zainteresowanie było tak wielkie, że firma „Ceska Praca“ obstalowała telefonicznie dodatkowe cztery wagony towaru wystawowego.

W przemyśle papierowym, szklarskim, chemicznym i t. d. zainteresowanie bardzo duże, sprzedaże jednak słabsze.

Zaznaczyć należy, że tak jak na każym targu i wystawie, tak i tutaj największym zainteresowaniem cieszyły się sprzedaże detaliczne, jak cukierki, zabawki i t. p.

Pomimo, że eksponenci bardzo żywo wyrażali swe niezadowolenie, tłumacząc małe sprzedaże wysokim stanem korony, jak również i nieodpowiednią porą (bo okres żniw w tym czasie jest w całej pełni), zaznaczyć jednak należy, że w każdym razie choć pod względem tranzakcji, Targi zrobiły fiasko, to nie da się jednak zaprzeczyć, że właściwym celem Targów jest reklama, a tą sobie kupcy i firmy czeskosłowackie wyrobiły.

Podwyższenie kursu korony czeskiej spowodowały mały udział kupców austrjackich, niemieckich, znikomo mały polskich i t. d. Podnieść jednak trzeba wielki krok naprzód od I. do II. Targu Wschodniego.

Specjalnie wzbogacony został II. Targ Wschodni otwarciem targowej giełdy, która znakomicie pomagała do nawiązywania stosunków handlowych, ześrodkowując wszelkie zaofiarowania i popyt, i tak wprost jak i przez pośrednictwo pomagała do zawierania tranzakcji przygotowywanych nawet jeszcze przed targiem.

Również dużem znaczeniem targowej giełdy było stworzenie specjalnie aukcji (wełnianej i kobiercowej), które Targ Wschodni tylko wzbogaciły. Nie trzeba dodawać, że czynność młodej giełdy zbożowej była tylko pomocą dla targu.

Bardzo duże znaczenie ma pierwsza Słowacka wystawa rzemieślnicza, która spojona z oglądaniem i próbowaniem wyrobów, pomogła tylko do poznania rzemiosł słowackich.

O tem, że Bratislawa zyska bardzo wiele na Targu Wschodnim, wspomniał przy otwarciu burmistrz Dr. Zimmer. Miasto też wszystkimi siłami współdziałało z II. Targiem Wschodnim, czego wyrazem jest choćby celowe wykończenie ulicy przystaniowej, ulepszenie techniki transportowej i celnej.“

Licytacja ofertowa na sprzedaż automobilu.

Dyrekcja Poczt i telegrafów w Krakowie rozpisała licytację ofertową na sprzedaż 1 automobilu ciężarowego odkrytego marki „Luc“. Motor odlany 4 cylindrowy. Zapał systemu Boscha. Wentyle z boku ustawione i sterowane. Wentylator żelazny, dwuskrzydłowy. Ulatniacz „Pollast“. Koła pędzone zapomocą łańcuchów, bez gum. Karosyera otwarta. Szybkość 6—15 km. na godzinę. Nr. rej. 892. Siła motoru K. M. 22/49.

Pomiar gum 950×120, 1010×120. Oferty stemplowane na 200 mk. należy wnosić do 30. września 1922 r. do Dyrekcji Poczt i Telegrafów Wydział VI. Wielopole 2 z napisem: „Oferta na automobil.

Oglądać można z wyjątkiem niedziel i świąt codziennie między godziną 8 a 15 w Wydziale VI, Wielopole 2, I. p.

Oferty nie zatwierdzone zostaną bez odpowiedzi. W razie zatwierdzenia oferty kupujący obowiązany będzie cenę kupna zaraz złożyć, nadto zakupiony automobil w przeciągu 14 dni z garażu Dyrekcji Poczt przy ul. Wielopole 2 na własny koszt usunąć.

Opinje Izby w sprawach przemyslowych i handlowych.

Na zapytanie jednego z Sądów tut. okręgu odpowiedziała Izba po przeprowadzeniu dochodzeń, iż przy drobiazgowej sprzedaży mąki, normalne manco wynosi do 2%.

———

Jednemu ze Starostw wyjaśniła Izba, iż język polski nie posiada ścisłego wyrażenia, odpowiadającego niemieckiemu „Teigware“.

Najwięcej temu wyrazowi odpowiada wyrażenie „makaron“, jakkolwiek nie jest ono dostatecznem, gdyż przez „Teigware“ rozumieć należy wogóle wszystkie suszone wyroby z **surowego** ciasta.

Przyjęcia u P. P. Ministrów.

Przyjęcia interesentów u. P. P. Ministrów.

P. Prezydent Ministrów przyjmuje we wtorki i piątki od godz. 11 do 1 po poł.

P. Minister Spraw Zagranicznych przyjmuje we wtorki i czwartki od godz. 11 do 1 po poł.

P. Minister Spraw Wewnętrznych przyjmuje we środy i piątki od godz. 1 do 2 po poł.

P. Minister Sprawiedliwości przyjmuje we wtorki i czwartki od godz. 11 do 1 po poł.

P. Minister Spraw Wojskowych przyjmuje w poniedziałki, piątki i soboty od godz. 12 do 1 po poł. (od 20 bm.).

P. Minister Skarbu przyjmuje we wtorki i piątki od godz. 11 do 2 po poł.

P. Minister Przemysłu i Handlu przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od godz. 1 do 2 po poł.

P. Minister Kolei Żelaznych przyjmuje codziennie prócz czwartków od godz. 12 do 1 w poł.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przyjmuje we wtorki i piątki od godziny 12 do 1 w poł.

P. Minister Poczt i Telegrafów przyjmuje codziennie od godz. 12 do 1 po poł.

P. Minister Robót Publicznych przyjmuje codziennie od godz. 11 do 1 po poł.

P. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych przyjmuje w środy i piątki od godz. 11 do 1 w poł.

P. Minister Pracy i Opieki Społecznej przyjmuje we wtorki i piątki od godz. 11.30 do 1 po poł.

P. Minister Zdrowia Publicznego przyjmuje we wtorki i piątki od godz. 11 do 1 po poł.

Zgłoszenia na listy audjencyjne przyjmują sekretarjaty poszczególnych PP. Ministrów w wilję dnia przyjęć.

Zmiany w Rejestrze handlowym.

Wpisano firmy:

Polski Bank Handlowy T. A. w Poznaniu, filja w Nowym Sączu.

Podhalańska Fabryka chemiczna i przetworów tłuszczowych J. Gutkowski i spółka z ogr. odp. w Nowym Sączu.

Zakłady fotograficzne Inż. K. P. Cybulski i spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Polski Syndykat Handlowy, spółka z ogr. odp. we Lwowie, Oddział w Krakowie.

Handel papieru i przyborów piśmiennych Efraim Horowitz i Syn w Krakowie, Grodzka 34.

Leon Stern w Nowym Sączu, skład wszelkich materjałów budowlanych i fabryka wyrobów betonowych.

„Demap“ Towarzystwo handlowe dla przemysłu drzewnego, metalowego i papierowego, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Harwest“ Spółka dla handlu i przemysłu rolniczego, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Towarzystwo przemysłowo-leśne „BUK“, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Wytwórnia ubiorów Malarz i Malski w Krakowie, Krupnicza 26.

Spółka dla przemysłu drzewnego i leśnego, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Przemysł drzewny „Strug“, spółka akc. w Zakopanem.

„Stella“, wydawnictwo dzieł sztuki w Bochni, spółka z ogr. odp.

„Saturn“, spółka naftowa, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Zakłady Kupców Małopolskich S. A. w Krakowie.

Zakłady przemysłowe Lesiecki i Rosiński, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

B. H. Senfeld, Import i Eksport, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Podhalańskie biuro kupna i sprzedaży Bronisława Plenia w Nowym Sączu.

Młyn parowy w Gorzycach Andrzeja ks. Lubomirskiego.

Cegielnia w Przeworsku Andrzeja ks. Lubomirskiego.

Przedsiębiorstwo techniczno-handlowe inż. Tadeusz Leszczyński w Krakowie.

Silbermann i Ska w Krakowie, Librowszczyzna 9.

Przedsiębiorstwo elektro instalacyjne „Helios“, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Łagiewnicka fabryka armatur, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Wan“, Dom handlowy z ogr. odp. w Krakowie.

Spółka akcyjna Towarzystwa Ubezpieczeń „Omnium“ w Warszawie, Oddział w Krakowie.

„Wat“, Zakład instalacji elektrycznych, spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Świat Filatelistyczny, spółka z ogr. odpow. w Krakowie.

Wytwórnia zamków i kłódek M. Czerwiński i Ska, spółka z ogr. odp. w Sułkowicach.

Wytwórnia wyrobów srebrnych i metalowych. spółka z ogr. odp. w Krakowie.

Wertheimer i Dusawicki, handel skór i obuwia w Krakowie.

Józef Leiblowicz, skład przyborów dentystycznych w Krakowie, Rynek gł. 11.

„Unia“, Spółka akcyjna w Krakowie.

„Drzewo“, Spółka z ogr. odp. w Krakowie.

„Owoc“, fabryka marmolady i przetworów owocowych, spółka z ogr. odp. w Trzebini.

Krakowskie Towarzystwo zaliczkowe, spółdziel. zar. z. ogr. odp. w Krakowie.

Zmiany przeprowadzono przy firmach:

„Przemysł“ spółka z ogr. odp., Reprezentacja Towarzystwa Akc. fabryki przetworów tłuszczowych w Trzebini (postanowiono likwidację).

Towarzystwo Obrotów Towarowych, spółka z ogr. odp. w Krakowie (utworzenie zakładu filjalnego w Katowicach).

Spółka gruntowa „Esge“ spółka z ogr. odp. w Krakowie, (rozszerzenie przedmiotu przedsięb.)

Towarzystwo akcyjne dla przemysłu spirytusowego i chemicznego w Krakowie (podwyższenie kapitału zakładowego).

Towarzystwo zjednoczonych krawców, spółka z ogr. odp. w Krakowie (zmiany w zarządzie).

Aleksander Bernstein, handel jaj w Podgórzu (zmiana posiadacza firmy, udzielenie prokury Salomonowi Bernsteinowi i Mojżeszowi Albertowi).

Adolf Fränkel i Synowie, fabryka przetworów spirytusowych S. A. w Krakowie, (podwyższenie kapitału akcyjnego).

Krajowy Związek Przemysłowy, S. A. we Lwowie, filja w Krakowie (prokurę Władysława Wolińskiego wykreślono).

„Fat“ fabryka tłuszczów jadalnych i wyrobów chemicznych, spółka z ogr. odp. w Krakowie (zmiany w zawiadowstwie).

„Polhan“ Polskie Towarzystwo handlowo-przemysłowe, spółka z ogr. odp. w Krakowie (prokurę udzielono Gustawie Berger).

Przedsiębiorstwo techniczno-samochodowe Auto-Star, spółka z ogr. odp. (zmiany w zawiadowstwie).

Chemiczno-przemysłowe Zakłady, spółka z og. odp. w Krakowie (zmieniono kontrakt spółki art. VI i VII).

„Więzar“ zespół inżynierów Biborski i Ska, biuro inżynierskie i przedsiębiorstwo budowlane w Krakowie (przystąpienie spólnika).

Pierwsza Małopolska fabryka zwierciadeł i szlifiernia szkła, spółka z ogr. odp. w Krakowie (podwyższenie kapitału zakładowego).

Zakłady Graficzne „Światłocień“ sp. z ogr. odp. w Krakowie (zarządzono likwidację).

Przemysł maszynowy, spółka z ogr. odpow. w Rzeszowie (zmiany w zawiadowstwie, podwyższenie kapitału zakładowego).

Konsum „Samopomoc“ w Nowym Targu, stow. zar. z ogr. por. (zmiany w zarządzie).

M. Król i S. Rodakowski w Krakowie (odtąd właścicielem tylko Marjan Król).

Polska drukarnia przemysłowa A. Brożek i M. Sadera w Jaworznie (zmiana brzmienia firmy na: Polska drukarnia przemysłowa A. Brożek i L. Spielvogel).

Polskie Towarzystwo Przemysł drzewny, sp. z ogr. odp. w Krakowie (przeniesienie siedziby firmy z Krakowa do Lwowa).

Polskie Towarzystwo Żeglugi morskiej „Sarmacja“, spółka z ogr. odp. w Krakowie (likwidacja spółki).

„Alba“, spółka dla przetworów chemicznych z ogr. odp. w Krakowie (zmiany w zarządzie, prokurę udzielono Leonowi Haltstokowi i Zygmunowi Gerberowi we Lwowie zamieszkałym).

„Piast“, krakowska fabryka przetworów chemicznych Kaz. Wojciechowskiego i Ski, spółka z ogr. odp. w Krakowie (podwyższenie kapitału zakładowego).

„Bos“, Związek handlowy bydłem i nierogacizną, spółka z ogr. odp. w Krakowie (zarządzono likwidację).

Wydawnictwo „Nowej Reformy“, spółka z ogr. odp. w Krakowie (zarządzono likwidację).

Czcionkami drukarni „Głosu Narodu“ w Krakowie.